

משרד מנכ"ל המועצה

טלפון: 04-9539206, פקס: 04-9533856

ה' אדר תשע"ב
28 פברואר 2012

פרוטוקול מדיון מליאת המועצה שלא מן המניין מתאריך ג' באדר תשע"ב – 26.02.2012

- משתתפים: דוד אריאלי – יו"ר
שלמה מושיץ
ניקול דרזנר
שמואל שמחון
נאוה סבר
עמית אבני
אבי בן-יוסף
מנחם גילה
דוד חורש { הגיע בשעה 19.00 }
- חסרים: דוד גבאי { התנצל }
אריה סוזין { התנצל }
- נוכחים: יאיר אודם – מנכ"ל המועצה ומנהל המחלקה לחינוך
רפי מלמד – מבקר המועצה
לאה דהאן – ע" מנכ"ל
- אורחים: נתנאל כ"ץ – יועץ ארגוני
ברכה פבריקנט – מנהלת ביי"ס ק. עמל
לילי לביא – סגנית מנהלת ביי"ס ק. עמל
נציגי הנהגת ההורים בבי"ס ק. עמל

ראש המועצה פותח את ישיבת המליאה שלא מן המניין, בנושא יישום תוכנית אב לחינוך, נושא שדובר עליו כבר לפני כחודשיים. היות והנושא חשוב, משמעותי וטעון, החלטתי שכדאי לעסוק בסוגיה זו בישיבה מיוחדת, ולא בישיבת מליאה מן המניין. נמצא כאן הערב היועץ המיוחד לנושא הזה – מר נתנאל כ"ץ. בהמשך, נאפשר לו להביע את דבריו. אל מול הזמן, אנחנו עושים כמה שיותר, כדי להרגיש שאנחנו מתקדמים ביעד שלנו למצב את החינוך ולעשות אותו הכי טוב שאנחנו יכולים. אני מרגיש שאנחנו בכוונים מאוד נכונים, גם בגלל המשוב שאנחנו מקבלים. המקום שלנו: שלי כראש המועצה ושלכם חברי המועצה, הוא מקום מאוד משמעותי, בשיתוף עם הגורמים המקצועיים כמובן. אנחנו עושים היום עוד צעד קטן בנושא, בהצגת המלצות תוכנית אב לחינוך.

יאיר אודם – מנהל המחלקה לחינוך:

הרעיון בהכנת התוכנית האסטרטגית לחינוך, היה קודם כל שיתוף מקסימום ציבור. אנחנו מבינים שהחוכמה נמצאת בידי רבים, אנשים שבאים מתחום החינוך, הורים ואחרים. פנינו לקהל רחב ובפרוייקט הזה השתתפו מאות אנשים.

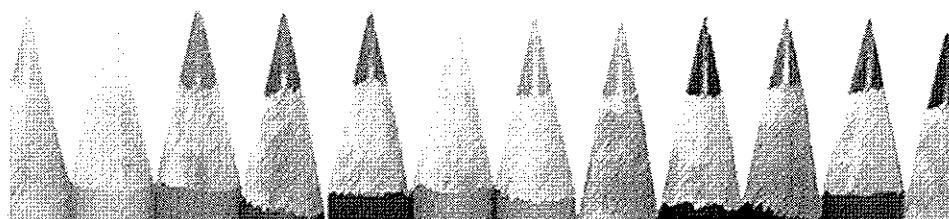

אני אציג לכם כעת מצגת בנושא:

קריית טבעון

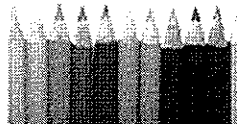
יישום תכנית אסטרטגית לחינוך

החזון וערכי הליבה

"אין מנוע הדוחף ארגון להצטיין ולהצליח בטווח הארוך
חזק יותר מאשר חזון עתידי מושך, כדאי ובר השגה,
המשותף לרבים"

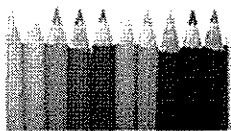
(Nanus, 1992)

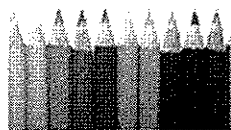
החזון החינוכי בקרית טבעון

הקהילה בטבעון שואפת לטפח את ילדיה כבני אדם ערכיים, הכשירים לחיים, חותרים למצוינות ונכונים לתרום לקהילתם לארצם ולעמם, תוך עידוד "יחודיותו של כל ילד בהתאם ל"רוח הטבעונית"

תהליך העבודה בהכנת התוכנית האסטרטגית

- מפגשים עם בעלי תפקידים בחינוך הפורמאלי והמשלים
- מרחב פתוח לכלל הקהילה
- מפגש לבניית החזון היישובי בהשתתפות קבוצות המשימה
- מפגשים מרוכזים לקבוצות המשימה
- מפגשים של הצוות האסטרטגי
- מרחב פתוח לאנשי החינוך

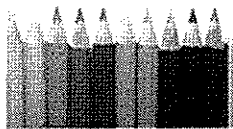

נושאי קבוצות המשימה

נבחרו 5 נושאים כצירים מרכזיים וכמנפוי שינוי עיקריים

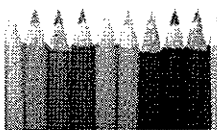
- ייחודיות ופתיחת אזורי רישום (מקומו של החינוך האנתרופוסופי)
- הישגים ומצוינות בחינוך (מענים ייחודיים לקצוות)
- מעורבות הורים וקהילה
- חינוך משלים וזיקתו לחינוך הפורמאלי
- טיפוח הגיל הרך

ערכי הליבה של קרית טבעון

- ערכי הליבה הינם קובץ אידיאלים שתמיד יש לחתור לעברם, המעניקים הנחיה והשראה לכל הדורות הבאים.

- ✓ אהבת הארץ, הטבע והסביבה
- ✓ נתינה
- ✓ סולידאריות ושייכות- קהילתיות
- ✓ לקיחת אחריות
- ✓ אמון וכבוד הדדי
- ✓ סובלנות- כיבוד השונה

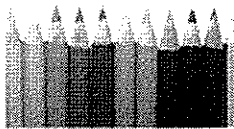

נושאי קבוצות המשימה

בחרו 5 נושאים כצירים מרכזיים וכמנפיי שינוי עיקריים

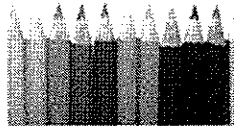
- ייחודיות ופתיחת אזורי רישום (מקומו של החינוך האנתרופוסופי)
- הישגים ומצוינות בחינוך (מענים ייחודיים לקצוות)
- מעורבות הורים וקהילה
- חינוך משלים וזיקתו לחינוך הפורמאלי
- טיפוח הגיל הרך

גיבוש והטמעת התוכנית החינוכית

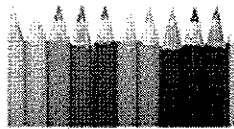
המלצות חברת "משאבי ידע"

- ייחודיות בתי הספר במועצה
- רצף חינוכי ולימודי
- בין תרבות לפדגוגיה
- השפעה על הישגים לימודיים ואקלים בית ספרי
- מצוינות והערכה
- שיתוף ההורים והקהילה
- השפעה על צוות המורים

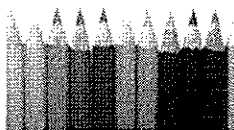
הייחודיות כמנוף להגדרה ומימוש תמונת עתיד בית ספרית?

למה ייחודיות עכשיו?

שינויים מהותיים בתפיסת מערכת החינוך הישובית מחייבת כל בית ספר לשאול את עצמו מה תפקידו? איפה הוא מוצא את חלקו הייחודי? את דרכו לקחת חלק מהותי במימוש החזון.

בהמשך למאמצי הפיתוח והצמיחה של השנים האחרונות כל בית ספר רוצה להגדיר לעצמו תמונת עתיד שתאפשר לכל שותפיו להיות במיטבם.

מנחם גילה: איפה הקשר בין זה שכל ביי"ס יהיה ייחודי, לבין זה שטבעון צריכה לפתוח את אזורי הרישום?
יאיר אודם: אנחנו עוד מעט ניגע בנושא הזה בהרחבה. בפתחת אזורי רישום, אנחנו מדברים על פתיחה בתוך הקהילה ולא כלפי חוץ.
ראש המועצה: יש קשר חזק מאוד, כי פתיחת אזורי רישום היא למעשה סוג של אמצעי ולא מטרה בפני עצמה. היא אמורה לשרת מטרה הרבה יותר נעלה, של סיטואציה בה אתה רוצה להתאים את החינוך לילד ולא את הילד לחינוך. אם אתה יכול ליצור בתי ספר יסודיים שיש בהם איזושהי הגמוניה לכוון מסויים, אז בוודאי שזה בא לשרת את התלמידים ולא להיפך.

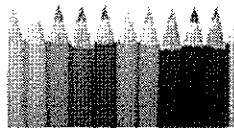

מנחם גילה: כאשר אומרים ילד, זה נשמע נהדר, אבל ילד בכיתה ג' עדיין לא יודע אם הוא אוהב איכות סביבה או מוזיקה. פה מדובר על ההורים והמשמעות התקציבית היא על המועצה.

נתנאל כ"ץ מציג את עצמו: מנהל מכון מנהיגות. אני עוסק הרבה שנים בייעוץ ארגוני ואני שמח להיות חלק מהצוות שמלווה את התהליך בקרית-טבעון, בה מדובר במערכת חינוך מרשימה מאוד כשלעצמה. **יאיר אודם** ממשיך בהקרנת המצגת:

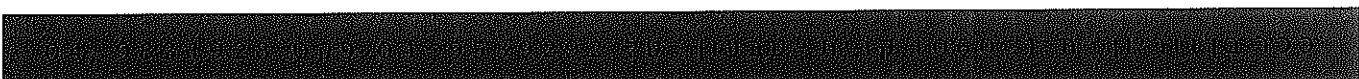
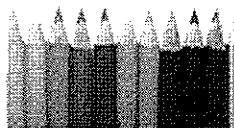
וביתר פרוט... למה תמונת עתיד של ייחודיות בית ספרית באמת תורמת?

- מגדירה מטרה, מנחה ומכוונת את פעילות הארגון
- מעניקה זהות מובחנת וברורה לארגון
- מייצרת משמעות ערכית לעשייה הארגונית
- גורמת למחויבות אמתית ולאורך זמן של המונהגים
- יוצרת אנרגיה המניעה את הארגון לשינוי ולהתחדשות
- יוצרת דחף לשיפור ולמצוינות אישית וארגונית
- מציבה בסיס של יציבות והמשכיות

חיזוק חינוך רשמי

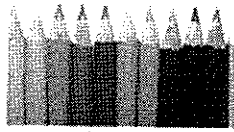
- הגדלת אפשרויות הבחירה לתלמידים בין מגוון חלופות
- עידוד תחרות בונה ושיתופי פעולה בין מוסדות החינוך באזור במטרה לפתח ייחודיות, יזמות חינוכית וחדשנות.
- שמירה על מתן הזדמנות שווה לכל התלמידים תוך הקפדה על הכלל שהתלמיד בוחר בבית הספר ולא בית הספר בוחר בו

מודל הבחירה המבוקרת שיופעל בקרית טבעון

לכל בית ספר במרחביש אזור רישום, אבל תלמידים המעוניינים בכך יכולים ללמוד בבית ספר אחר, דהיינו לבחור על פי סדר עדיפות בית ספר שונה.

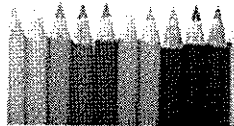
יאיר אודם: אני רוצה להזכיר שאנחנו בפיילוט ניסויי של משרד החינוך לגבי פתיחת אזורי רישום. אנחנו נכנסנו לפיילוט הזה לא מתוך משבר ולא בגלל הצורך באינטגרציה. אנחנו ראינו בזה משאב, שיכול לעזור לנו לחדד ייחודיות ולסייע לבתי הספר להמשיך להיות טובים וטובים יותר.

תהליך העבודה של המנהלת

הרישום השנה יתבצע כרגיל ובשנה הבאה יפתחו אזורי הרישום לבחירה מבוקרת

בשנה וחצי הקרובות:

- ✓ נחזק את "חודיות בתיה"ס
- ✓ נטפל בתהליכים של שת"פ ואיגום משאבים
- ✓ נגדיר את הפורמט שבו טבעון תפתח את אישורי הרישום

נתנאל כייץ: המטרה לא הייתה לדבר רק על פתיחת אזורי רישום אלא לדבר על יישום תוכנית האב. אחד הנושאים המרכזיים באמת, היה מצד אחד פתיחת אזורי רישום ומצד שני ייחודיות. הרעיון של פתיחת אזורי רישום היה מצד אחד לייצר היבטים של תחרות וחלק מההיבטים של תחרות הוא קודם כל להגדיל את ההיצע. מצד שני, כיון שהתחרות כשלעצמה היא לא המטרה, אלא המטרה היא קודם כל לטייב את בתיה"ס

במערכת החינוך, עלתה השאלה איך לאפשר לכל ביי"ס להגדיר את הזהות הייחודית שלו, אבל בעיקר להוביל מהלך לחידוד וטיוב המערכת הפדגוגית הבית-ספרית, בעיקר כדי להבטיח בסופו של דבר שהתוצר והערך שנוצר עבור הילדים ועבור המורים וההורים, הוא הרבה יותר גבוה ומאפשר התחדשות מתמדת של כל בתי"ס. התהליך הזה הוא תהליך משולב, מצד אחד פתיחה ואפשרות בחירה אמיתית ומצד שני טיוב המערכות.

יאיר אודם: ביקשנו השנה ובשנה הבאה לחדד את הייחודיות של בתי הספר, כי זה הדבר המרכזי והחשוב מבחינתנו. הכוונה שלנו שבשנת תשע"ד יוכלו הילדים לבחור בית ספר. במנהלת ישנה קבוצה העוסקת רק בסוגיה איך פותחים את אזורי הרישום ולמי. התהליך של פתיחת אזורי רישום יימשך כשבע שנים.

מנחם גילה: מיהם נציגי הציבור במנהלת?

יאיר אודם: המנהלת מורכבת מנציגי הנהגות הורים, מיועמ"ש, ועדת חינוך, נציג ציבור.

ראש המועצה: ישנה הגדרה מאוד ברורה בפילוט של משרד החינוך, ואפשר להעביר לכם את הפורמט.

מנחם גילה: בצד הפדגוגי אני לא דואג. בצד הפרקטי הבעיה תהיה הלחצים של ההורים.

יאיר אודם: אתה צודק. זאת הבעיה. אנחנו נצטרך לחשוב עליה ואני אשמח אם הבחירה של כולם תהיה בתוך אזורי הרישום שלהם, אבל זה נושא שנצטרך להתמודד איתו.

אבי בן-יוסף: אם הורה טעה בבחירה, ובית הספר לא מתאים לילד. מה עושים איתו?

יאיר אודם: לבית ספר שקד ההורים בחרו. חלקם של הילדים חוזרים למערכת הרגילה {מיעוט} ומיעוט קטן יותר הולך לבית ספר אנטרופוסופי. **עמית אבני:** ההשוואה שאתה עושה בכל פעם עם ביי"ס שקד היא לא נכונה! בית ספר "שקד" הוא בית ספר פרטי, שמשלמים בו 700 ₪ לחודש עבור כל ילד.

ראש המועצה: עדיין, בית ספר "שקד" איננו בית ספר פרטי, אלא ממלכתי. יאיר מתכוון לכך שהנושא של פתיחה כלשהי של אזורי הרישום, הוא לא זר לטבעון, בגלל קיומם של שני זרמים ייחודיים בקריה: הממ"ד והאנטרופוסופי. הנושא הזה לא זר לנו ועלינו לחשוב איך ניתן לתעל את זה לתוכנית כולה, כדי שתעבוד.

יאיר אודם: שר החינוך ומשרד החינוך דאז, נכנסו לנושא הזה כמענה לבתי"ס הפרטיים והמוכרים ורשמיים, כמו לדוגמא ביה"ס הדמוקרטי וביה"ס האנטרופוסופי.

ראש המועצה: זאת הערה מאוד חשובה, כי בעצם אחד הרצונות בפילוט הזה, הוא ליצור את המענה החסר להרבה מאוד הורים.

נתנאל כ"ץ: גם כמענה לטייב את מערכת החינוך הציבורית. הדבר הכי משמעותי בכל הנושא הזה, זה לראות כיצד מנגישים את המידע הזה לכל הקהילה.

דוד חורש: אני מבין שלכל בית ספר יהיה נושא שמייחד אותו והורה שירצה לרשום את בנו למשהו מסויים, יידע איזה בית ספר מייחד את הנושא שהוא מחפש.

ברכה פבריקנט: הייחודיות יכולה להיות עד מידה מסויימת. אנחנו לא יכולים שישוו אותנו לאנטרופוסופים, שכן אנחנו מחוייבים למענים של משרד החינוך ואנחנו מחוייבים להישגיות. בוחנים אותנו ואנחנו נדרשים

לתת שעות בפועל למקצועות מסויימים, ואין לנו שם בחירה. אני חושבת שכן צריך לדבר על גוון ועל צבע.

דוד חורש: אין מחלוקת שאין לגעת בלימודי הליבה.

ברכה פבריקנט: לכן אני אומרת שאי אפשר להשוות, כי לעומתנו ביה"ס האנטרופוסופי למשל יכול לעשות ככל העולה על רוחו והוא אינו מחוייב למשרד החינוך. בבית הספר שלנו אנחנו כן מרחיבים בנושא של פעילות סביבתית. אנחנו מנסים מאוד למקד ולברור את תוכניות הלימודים ואת הפרוייקטים, רק לנושא איכות סביבה. אנחנו ביי"ס מס"ע וקבענו לעצמנו את החזון יחד עם הנהגת ההורים. אנחנו מנסים לגייס משאבים כדי לייצר לעצמנו משהו ייחודי.

נתנאל כ"ץ: בעיני זה מאוד יפה שבטבעון רוצים לחשוף את הילד לאסטרטגיות למידה. הכוונים המרכזיים הם הכוונים הערכיים ששמים את הילד במרכז.

ראש המועצה: אחד הדברים הכי משמעותיים בתהליך, זו ההחלטה המשותפת של המנהלת ושל צוות המורים וועדת ההיגוי וההורים, על השאלה בעצם לאן אנחנו הולכים?

שמואל שמחון: במה זה שונה מהיום? גם היום יש בבתי"ס עם ייחודיות כמו ביי"ס מנגן, ביי"ס מס"ע ועוד.

ראש המועצה: תהיה הגדרה קצת יותר מחודדת. בשלב השני אחוז מסויים, משמעותי כשלעצמו, יוכל ילד שגר ברחוב הבונים לדוגמא, ללמוד בבית ספר "נרקיסים", כי יש לו אוריינטציה אומנותית הרבה יותר מפותחת.

נתנאל כ"ץ: אני לא חושב שהמטרה היא לשנות את מה שיש היום. המטרה היא לקחת את העוגנים והמושכות שיש כיום, ולעטוף אותם בצורה קצת יותר טובה.

שמואל שמחון: בסוף, הכל עניין של תקציב.

נתנאל כ"ץ: בסוף כל המילים האלה זה קודם כל התכוונות ויכולת להוציא מהקיים יותר. לחדד את מה שעושים יותר ולייצר יותר מוטיבציה ואולי יותר חיבור של הצוות והתגייסות ורתימה, כולל רתימת תושבי הסביבה. השאלה היא בהחלט רלוונטית, אבל לא כל המשאבים הם משאבי כסף.

שלמה מושיץ: בגדול, בהנחה שתהיה החלטה וכל ביי"ס יקבל כותרת ייחודית, הרי לב העניין הופך להיות היכולת של הצוות הפדגוגי של ביה"ס. האם הוקדשה מחשבה שמטבע הדברים בתי הספר שונים והצוותים הפדגוגים שונים עם יכולות שונות בכל בית ספר. איך אנחנו יוצרים מצב שביט ספר שהיכולת הפדגוגית שלו יותר גדולה, לא יהווה אבן שואבת לכל ילדי הקריה. איך אתה מונע מצב של נהירה לבית ספר אחד?

נתנאל כ"ץ: תאורטית, זה סוג של סיכון שצריך לנהל אותו. הדרך הכי טובה, זה קודם כל להבטיח שקורה תהליך נכון בכל בית ספר.

ניקול דרזנר: הקריטריונים צריכים להיות מאוד ברורים. תפקידה העיקרי של המנהלת הוא לקבוע קריטריונים.

יאיר אודם: קל מאוד לבוא ולהשבית שמחות ולומר זה לא טוב, זה לא יילך וכו'. ביום רביעי השבוע מתקיימת ישיבה של המנהלת. אני מציע שכל חבר מועצה שרוצה, יתאם איתי והוא יוזמן לבוא להציע רעיונות, הצעות, מחשבות וחששות. אבל בואו נחשוב מה עושים ולא איך מפסיקים לעשות.

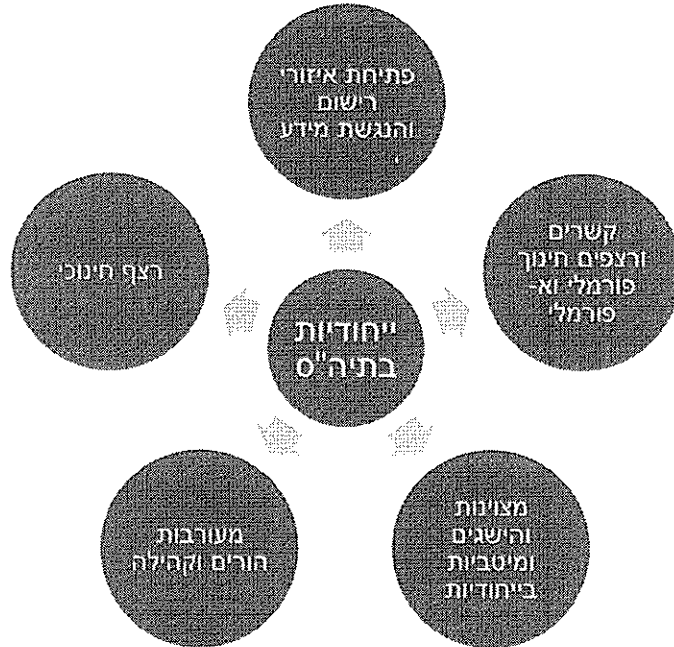
שלמה מושיץ: הכוונה במה ששאלתי לא הייתה כדי לשפוך מים קרים על ההתלהבות, אלא כדי להיות שומר סף מספיק טוב, כדי לראות איך מונעים את המצב הזה. בשלב הזה, שעודנו בוסר, צריך לראות כיצד נותנים לצוות הפדגוגי את הכלים, על-מנת שהתחרות תהיה בריאה.

המועצה המקומית

קרית-טבעון

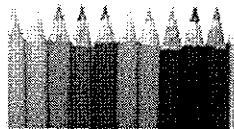

דוד חורש: בגדול, מדובר בתהליך חשוב וטוב לטבעון.
שמואל שמחון: יש לחזק כל בית ספר ולעבות את התחום שבית הספר
 וההנהלה החליטו שהוא יהיה ייחודי בו, בלי לנייד אותם. תן להם לפתח
 ותן להם תקציב.
יאיר אודם ממשיך בהצגת המצגת:

תכנית רצף חינוכי

לייצר רצף פדגוגי חינוכי, קהילתי, המבטיח קשר רציף על פני היום (ביה"ס, קהילה, משפחה) והן במעבר בין מסגרות הגיל השונות (גן ילדים, ביה"ס יסודי, חט"ב, חט"ע)

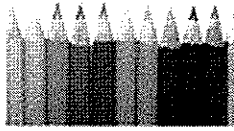

הישגים ומצוינות

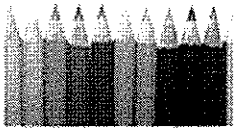
· בית הספר יהיה מקום אשר כל הבאים בין כתליו ימצאו בתהליך למידה ושיפור מתמידים, תוך כדי פעילויות ועשייה מתחדשות, בתרבות של שיתוף וערבות הדדית.

· אין לנו הזכות לקבוע מראש מהי היכולת של תלמיד, עלינו לפתח חלון הזדמנויות. לזהות מקום של פוטנציאל ולאפשר מיצוי היכולות. למנף כל הצלחה קטנה (כמו יהלום בלתי מעובד)

**"כל מה שילד צריך, הוא
מבוגר אחד שיאמין בו"**

(הרב שלמה קרליבך)

אנחנו עשינו פה משהו מיוחד מאוד, עם הרבה עזרה מהמליאה הזאת. פתחנו מעל 10 מסגרות חינוך של ילדים בקצוות. פתחנו כיתות לחינוך מיוחד ואנחנו מתכוונים בשנה הבאה לפתוח תחום חדש בטבעון לחינוך מיוחד, הכול בשיתוף פעולה מלא עם משרד החינוך ועם הרבה תקציבים שלו: לפתוח שתי כיתות האחת ביסודי והאחרת בחטי"ב לילדים עם קשיים רגשיים.

דוד חורש מעיר כי תחום זה אגנן מוגדר כחינוך מיוחד אלא כילדים עם קשיים מיוחדים.

ראש המועצה: נכון. ההערה נכונה.

יאיר אודם: כל התהליך שתיארתי יאפשר לקרית-טבעון להגיע בתוך שנה-שנתיים, להישגים מדידים בהישגים הלימודיים.

ראש המועצה: לא מדובר בקצוות, אלא ברצון לאפשר לכל ילד להיות טוב, ככל שהוא יכול להיות.

עמית אבני: אני בדעה של יאיר, אבל צריכה להיות החלטה האם משחררים תלמידים ללמוד מחוץ לטבעון או לא.

ראש המועצה: יש מדיניות ברורה של משרד החינוך בנושא הזה.

יאיר אודם: אנחנו מאמינים שבטבעון יש מערכת חינוך מצויינת. יש משמעות לסביבה התרבותית-ערכית בטבעון ועלינו לגרום לכך שכל התלמידים ילמדו בטבעון.

ראש המועצה: זאת החלטה מקצועית של מנהל המחלקה לחינוך שנעזר לצורך הענין, במידת הצורך, בשירות הפסיכולוגי ובמחלקת הרווחה. זאת החלטה שבעיקרה היא מאוד מקצועית והיא גם מאוד מורכבת.

יאיר אודם: לא ניתן לאשר העברה מבית ספר לבית ספר, אפילו בתוך הקהילה, אם הדבר גורם לפתיחה או לסגירה של כיתה נוספת.

עמית אבני: צריך לקבל החלטה ולהסתכל על טובת המערכת או במבט ספציפי לילד. זה משהו ששווה מחשבה שמליאת המועצה צריכה לדון בו באופן עקרוני. זו דעתי.

ראש המועצה: פה המחלוקת בינינו. זו החלטה מקצועית לחלוטין. יש פה מערכת שיקולים מאוד מורכבת ולכן מאוד מתאים שגורם מקצועי יקבל בה החלטה. אם צריך, אפשר לפנות גם אלי משום בגלל שזה יהיה יותר נכון שהחלטה תהיה מקצועית ולא מונעת משום שיקול אחר. ברוב המקרים, אני עושה מאמץ אדיר לא להתערב בכל ההחלטות הללו.

יאיר אודם: מספר הבקשות של תלמידים ללמוד מחוץ לטבעון, נמוך מאוד. כאשר זה קורה אני נפגש עם אותו הילד ועם הוריו. אנחנו משקיעים בזה מאמץ רב ולרוב אנחנו גם מצליחים: מעט מאוד ילדים עוזבים את טבעון.

עמית אבני: כמה ילדים לומדים מחוץ לטבעון?

יאיר אודם: אין לי כאן את הנתון המדוייק.

ראש המועצה: אפשר להעביר לך את המספר.

מנחם גילה: עם כל הדאגה לטובת הילד, איפה הדאגה למחנכים? כל הזמן יש עוד ועוד דרישות מהמורים ומהמחנכים.

יאיר אודם: לא מדובר על אותם מורים.

מנחם גילה: אני מניח שאם הולכים על "צבע" מסויים, צריך לדאוג לסוג של הכשרה למחנכים.

יאיר אודם: נושא של התאמת צוות בי"ס לאידאולוגיה ולתפיסה שלו, זה תהליך של 7 שנים.

ראש המועצה: לדעתי, לב לבו של התהליך, זה מנהלי בתי"ס. ככל שאנחנו נדע להעצים אותם, נייצר תהליך מעמיק, שניתן יהיה להפיק ממנו דברים אמיתיים שאינם בגדר סיסמא. הנושא של העצמת המנהלים, ההובלה של המנהלים כמנהיגים מקומיים – קריטי, והם יידעו לעשות העצמה נוספת למחנכים. צריך לומר גם מילה טובה למשרד החינוך, כי בעיני מאוד מרשים הניסיון שלו לחשוב "מחוץ לקופסא". משרד החינוך מאוד "נאבק" על טבעון, על-מנת שהיא תהיה בתוך הפיילוט, כי הוא מאוד רוצה להצליח בו. זה מאוד החמיא לשמוע את זה.

נתנאל כ"ץ: התהליך הזה הוא תולדה של עשייה של גף לניסוי במשרד החינוך, שתפקידו לעודד חדשנות במערכת החינוך.

ראש המועצה: משיב לשאלה שהופנתה אליו מיו"ר הנהגת ההורים בבי"ס ק. עמל: בפיילוט של משרד החינוך יש התייחסות גם לאספקטים תקציביים. יש תגבור בעלויות, אבל יהיה זה מוקדם לפרט כעת את כל

השיטות. יש פה מנהלת שצריכה להוביל. לא נלך למקומות הזויים ולא ישימים.

עמית אבני: המנהל או המנהלת צריכים להשקיע כעת בעניינים כלכליים הרבה יותר מבפדגוגיים.

ראש המועצה: לא בהכרח.

שמואל שמחון: ראש המועצה כל הזמן אומר שבאזור צפון טבעון אין מספיק ילדים ובי"ס "נרקיסים" הולך וקטן כל הזמן. אני לא מסכים עם זה. לאזור שכונת הגפן, שהיא שכונה ותיקה, מגיעים הרבה משפחות אנטרופוסופיות, שבחרות לשלוח את ילדיהם ללמוד בבי"ס "שקד". אתה רוצה לתת לבתי"ס ייחודיות. אם לא תזרים כספים לכל בית ספר, ושההנהלה והנהגת ההורים יחליטו ביחד איזה ייחודיות הם רוצים להוביל זה לא יעבוד. אתה צריך לדאוג שיהיה לבתי"ס האמצעים והכסף בכדי שיעשו את זה ויהפכו את בית הספר לייחודי ומיוחד, על-מנת שילדים ירצו לבוא וללמוד בו, מבלי לשנות מגורים. השקעת כספים שלנו כמליאה, היא זו שתעשה את השינוי ולא המילים היפות ששמענו.

ראש המועצה: לא הכל מתחיל ונגמר בכסף. כסף זה הרבה, אבל זה רק חלק מהענין. יש הרבה דברים לפני זה. זה גם אלמנטים של חזון, של קבלת החלטה, של העצמת הכוחות הקיימים בקרב מערכת ההוראה בביה"ס. אם אתם רוצים לגעת בסוגיה האנטרופוסופית, אני רק אגיד שמנסיוני בשלוש השנים האחרונות כראש רשות, אני לא סבור שאטעה אם אומר, שרוב ההורים האנטרופוסופים הם לא אנטרופוסופים אורתודוכסים. כוונתי שהם שולחים את הילדים לבי"ס "שקד" בעיקר בגלל התחושה של איכות ומצויינות. על רקע הנתון הזה, דווקא מתחדד הצורך בייחודיות, משום שאחת הפרובלמטיקות של אנשים מהסוג הזה היא, שהם מבקשים לעשות חשיבה אלטרנטיבית. בי"ס שלוקח על עצמו איזושהי מגמה או כוון, מחוץ לשעות הליבה שלו, זה כבר סוג של חשיבה אלטרנטיבית. אז דווקא המהלך הזה, יכול לתת תחרות יותר טובה למסגרת האנטרופוסופית שאתם חוששים ממנה.

שמואל שמחון: יש להם תקציבים גדולים שההורים נותנים.

ראש המועצה: זה לא רק כסף. האנטרופוסופים הם דוגמא נהדרת למיחזור, שימוש בחומרים קיימים ועוד נושאים.

שמואל שמחון: טבעון בשלוש השנים האחרונות נכנסה לפרוייקט תל"מ ואומ"ץ. לולא הכסף שנכנס ממשרד החינוך לפרוייקט הזה, לא היית מצליח להוביל אותו.

נתנאל כ"ץ: אין ספק שבסוף זה גם ענין של משאבים, אלא שזה דווקא לא מתחיל בכסף.

שמואל שמחון: כל מה שאתה אומר, כבר קיים היום: משתפים פעולה עם החווה החקלאית, משתפים פעולה עם סמינר אורנים ועוד, ומי שמממן את זה, אלו ההורים. בעצם אתה לא מביא שום שינוי, אלא מקבע מצב.

נתנאל כ"ץ: זה לא מה שאמרת. אני חושב שאכן חלקים קורים כבר היום, אבל הם לא מעוגנים ולא חלק מקונספט שלם ויש לא מעט מה לעשות עם השדרוג שלהם. יש פה הרבה מרכיבים טובים, שיש הרבה מה לעשות איתם.

ראש המועצה: אנחנו יוצאים. לאיזשהו תהליך. נכון שמתישו נגיע למספרים. יכול להיות שאם נשתכנע שהמספרים מבחינתנו הם הזויים ולא ישימים, אז דינו של הפיילוט לכליה. אנחנו לא מייצרים איזושהי אשליה. אני לא יודע אם יש לנו רתיעה כספית עד כדי כך חמורה כמו שאתם מציגים. אם היא תהיה, נתמודד איתה. יכול להיות שנתמודד איתה ע"י

הגדלות של תקציב ויצירת סדרי עדיפויות. יכול להיות שע"י מניעה, יכול להיות שע"י זה שההורים יבואו באמירה מיוזמתם שהם רוצים לשלם יותר. צריך להבין שבי"ס "שקד" הוא בי"ס שבו ההורים באים ואומרים אנחנו רוצים לשלם יותר. אנחנו באים ואומרים הפוך: בואו נראה איך אפשר בלי להגדיל את העלויות של ההורים, ליצור ייחודיות שנותנת מענה חלקי להורים עם חשיבה אלטרנטיבית. לא הכול מתבסס על עניים ועשירים, ממש לא!

עמית אבני: מה שאתה אמרת, גורם לאי שוויון.

ראש המועצה: לא בהכרח. לעיתים זו החלטה של סדרי עדיפויות אחרים.

שמואל שמחון: אצל האנטרופוסופים, ההורים משלמים עבור הילד בשנה הראשונה והשניה ואילו בשנה השלישית, גם אם הם מפסיקים לשלם, לא ניתן להוציא את הילד ממסגרת זו, כי עפ"י תפיסת עולמם הם חייבים להמשיך ולתמוך בילד, גם אם הוריו לא משלמים. אני בעד ייחודיות ולדעתי היא קיימת כבר היום.

נתנאל כ"ץ: גיוס כספים ממשרד החינוך, מקרנות ומעוד גורמים לנושא של פיילוטים הם רלוונטיים, כל עוד יש לנו מנוע מכוון שאיתו אנחנו עובדים. בואו נתחיל מלהבין מה הרעיון המניע שלנו ואיפה נמצאים המקורות של המשאבים, כדי להגיע לשם.

יאיר אודם: אני מציע לנצל את ההזדמנות שניתנה לנו. תעזרו לנו להצליח, כי קל מאוד לסגת מזה, כי זה דורש המון עבודה ומנהלי בתי"ס נדרשים לעוד עבודה, כאשר יש להם הרבה עבודה, מילא. מאחורי זה עמדה חשיבה של שנים. צוות שעסק בזה במשרד החינוך, ובו מיטב היועצים, בדק וחשב ומצא שזה נכון. יכול להיות שאולי בסופו של דבר נחשוב שבטבעון זה לא מתאים, אבל צריך לדעת עוד דבר: בי"ס אנטרופוסופי הוא לא בי"ס שניתן להשוואה ברמת המשאבים, כי הוא גם בי"ס מוכר ורשמי והוא גם בי"ס רב משאבים. יכול להיות מצב, שבעתיד הוא לא יוכל לגבות את הכספים שהוא גובה כיום. אין ספק שכסף יכול לעזור, אבל כסף מגיע לתוכניות ולא להיפך.

אבי בן-יוסף: מי קובע את מידת ההצלחה בסופו של התהליך?

יאיר אודם: בנושא מצויינות – הדברים מדידים: צריך לבדוק הצלחה במבחנים במקצועות הליבה, ב- עליה של 20% בעוד שנתיים-שלוש. בנושא הייחודיות – קודם כל שביעות הרצון הן של הילד מהמערכת בה הוא לומד והן של ההורים. הגשמה ציונית – שזה קורה גם כיום: אחוז המתגייסים לצה"ל, אחוז התלמידים שמגיעים לקצונה, אחוז הש"ש. אין ספק שההתחלה גבוהה מאוד כי אנחנו כבר נמצאים במצב טוב מאוד.

נתנאל כ"ץ: הפיילוט מלווה גם במערכת הערכה, ובניית מערכת כזו זה חלק גדול מתפקיד הפיילוט.

ראש המועצה: אחת הביקורות הקיצוניות ביותר כנגד משטרים קומוניסטיים, בעיקר במאה הקודמת, תוקפות את הניסיון לחנך באמצעות סטנדרטיזציה, לכאורה מכוח רצון ליצור הזדמנות שווה ושוויוניות. הגישות היותר מערביות-מודרניות שמותחות ביקורת על טשטוש האינדיווידואל והייחודיות העצמית, אלה גישות שאנחנו רוצים להאמין בהן. משרד החינוך, לכאורה, הכיר באיזושהי טעות שהוא עשה, ואני חושב שאנחנו צריכים לזרום עם זה וככל שניתקל במוקשים כאלה ואחרים, כמו למשל האלמנט של הכסף, אנחנו נדע להתמודד עם זה.

שלמה מושיץ: ככל שהדור הולך ומתקדם, יכולות התפיסה והניתוח של הילדים עולות משנה לשנה ואני חושב שמערכת חינוך צריכה להתאים את עצמה לזמנים העכשוויים, אם היא רוצה להתמודד עם האינפורמציה שיש

לנוער היום. לדעתי, ואני לא איש חינוך, על מערכת החינוך להיות מסגרת מאוד דינמית ולהתאים את עצמה לנוער שגדל בטבעון, שהוא נוער עם המון יכולות ופוטנציאל וצריך לאפשר לו למצות אותם. אין דבר שלא נעשה בלי מכשולים, אבל צריך להרים את הכפפה ולרוץ עם זה קדימה. אני מאמין שכל הרתיעות הראשונות, הן כמו בכל דבר חדש אחר.

עמית אבני: שחף גל – היועץ לשר החינוך, שהוא גם תושב טבעון, הגיע לאחת משיבות ועדת חינוך והשאלה שסיכמה את הנושא, היא החסרונות. הוא התמקד בעיקר בנושא הפרסום והשווק: שמא תתחיל פראות בין בתיה"ס, על פרסום-שווק וזה יעלה גם על העניין הפדגוגי, כי בתיה"ס ירצו למשוך אליהם תלמידים ותתחיל תחרות פרועה ואנחנו צריכים לראות איך אנחנו מונעים את זה.

ראש המועצה: אני לא משיב לך, אבל אני לוקח את זה לתשומת לבנו. אני מקבל את מה שאתה אומר.

עמית אבני: דיברנו על כיתות אומ"ץ ועל כל הכיתות שמשקיעות בתלמיד, אבל יש גם ביקורת שאותה בדקתי לעומק, מדובר על כך שמשקיעים בתלמידים האלה על-מנת שיוציאו בגרות מלאה, אלא שזה בא על חשבון דברים אחרים. הכיתות האלה מקבלות פחות ערכים מכל שאר הכיתות בבית"ס. כשמדברים על משלחת שיוצאת לפולין, אותם לא מעודדים לצאת לפולין. כאשר מדברים על להביא את כל הילדים למיטבם, מה זה המיטב של כל ילד? האם הוצאת בגרות, זה מה שיהפוך את הילד להיות מוצלח מבחינתנו? אם לדוגמא יש ילד שלא מוציא בגרות במקצוע מסויים, אבל הוא פעיל בתנועת נוער ומוביל במד"א – האם זו לא הצלחה יותר גדולה?

ראש המועצה: הכיתות של אומ"ץ הן מאוד מוכוונות מטרה וזה לא בא על חשבון דברים אחרים.

עמית אבני: לדעתי זה כן בא על חשבון דברים אחרים.
ראש המועצה: בזה נישאר חלוקים.

יאיר אודם: זאת יש לדעת: אלו תלמידים שפעם וויתרו עליהם. אלה תלמידים שאנחנו רוצים לתת להם חוויה של הצלחה ובכדי שהם יחוו חוויית הצלחה, נכון הם משקיעים הרבה יותר בבגרות. לקחתי על עצמי שבשנה הבאה יוכנס "חוג אילן" גם לכיתות הספציפיות האלה.

הישיבה ננעלה בשעה 20:10.

יאיר אודם
מנכ"ל המועצה

דוד אריאלי
ראש המועצה